

Sygn. akt III KK 90/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk (przewodniczący)

SSN Piotr Mirek

SSN Paweł Wiliński (sprawozdawca)

Protokolant Dagmara Szczepańska-Maciejewska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
w sprawie R.M.

skazanego z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 2 października 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego- na
niekorzyść,

od wyroku Sądu Rejonowego w N.

z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego
rozpoznania Sądowi Rejonowemu w N..**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w N. wyrokiem z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt II K (...),
uznał R.M. za winnego popełnienia zarzuconego mu przestępstwa z art. 278 § 1
k.k. w zw. z art. 12 k.k. i za to na podstawie art. 278 § 1 k.k. przy zastosowaniu art.

37a k.k. wymierzył mu karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Nadto, na mocy art. 33 § 1, 2 i 3 k.k. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. Sąd zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonej M. S.A. kwotę 663,48 zł., tytułem obowiązku naprawienia szkody w całości.

Wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 6 lipca 2018 r.

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny, zarzucając mu „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, to jest art. 387 § 1-3 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu wadliwego, bo sprzecznego z przepisami prawa, wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, co doprowadziło do wydania wyroku skazującego R.M. z rażącym naruszeniem przepisów prawa karnego materialnego, tj. art. 33 § 2 k.k., polegającym na wymierzeniu skazanemu za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. kary grzywny obok kary ograniczenia wolności, przy zastosowaniu art. 37a k.k., który wprawdzie przewiduje możliwość wymierzenia kary grzywny za powyższe przestępstwo, ale tylko alternatywnie z karą ograniczenia wolności”.

Podnosząc ten zarzut, Minister Sprawiedliwości - Prokurator Generalny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w N. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się zasadna.

Nie budzi wątpliwości, że Sąd rozpoznający wniosek oskarżonego o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k., jest zobowiązany do zbadania sprawy zarówno pod względem formalnym, jak i merytorycznym. Przedmiotem tego rodzaju kontroli powinna być kwestia zgodności wszystkich propozycji zawartych we wniosku z regułami obowiązującego prawa materialnego, w tym również właściwej oceny proponowanych kar czy środków probacyjnych (zob. odpowiednio wyrok SN z 9 sierpnia 2017 r., II K 195/17).

Jak wynika z treści protokołu rozprawy głównej przed Sądem Rejonowym w N. z dnia 28 czerwca 2018 r., oskarżony składając wniosek o dobrowolne poddanie się karze w trybie art. 387 § 1 k.p.k. wniósł o „wymierzenie mu za zarzucany czyn kary 8 miesięcy ograniczenia wolności po 30 godzin w stosunku miesięcznym, grzywny w wysokości 50 stawek dziennych po 10 złotych, obowiązku naprawienia szkody.” (k. 68). Obecny na rozprawie prokurator nie sprzeciwił się wnioskowi. Wydając zaskarżony wyrok Sąd orzekł zgodnie z treścią wniosku oskarżonego.

Stwierdzić należy, że Sąd Rejonowy w N. wymierzając R.M. karę za przypisane mu przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i czyniąc to w oparciu o art. 37a k.k. w ten sposób, że wymierzył skazanemu zarówno karę ograniczenia wolności jak też karę grzywny, postąpił wbrew treści art. 37a k.k.

Przypisane skazanemu przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. zagrożone jest karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Zgodnie z art. 37a k.k., jeżeli ustawa przewiduje zagrożenie karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, można zamiast tej kary orzec grzywnę albo karę ograniczenia wolności, o której mowa w art. 34 § 1a pkt. 1 lub 4 k.k. Rację ma zatem skarżący wskazując, że treść przepisu art. 37a k.k. wyłącza w sytuacji skazanego możliwość kumulatywnego wymierzenia obok kary ograniczenia wolności także kary grzywny. Jej wymierzenie nie jest zatem możliwe w oparciu o wskazane w sentencji zaskarżonego wyroku przepisy art. 33 § 1 - 3 k.k., określające możliwość wymierzenia kary grzywny obok kary pozbawienia wolności w razie, gdy sprawca dopuścił się czynu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej lub gdy korzyść taką osiągnął. Odstępując w niniejszej sprawie w oparciu o art. 37a k.k. od wymierzenia R.M. kary pozbawienia wolności Sąd Rejonowy nie mógł jednocześnie orzec kary grzywny wymierzanej przecież na podstawie art. 33 § 2 k.k. obok kary pozbawienia wolności.

Należy podkreślić, że obowiązkiem sądu rozpoznającego wniosek o dobrowolne poddanie się karze złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k. jest weryfikacja zgodności wniosku z treścią obowiązujących reguł procesowych wskazanych w art. 387 § 2 k.p.k., a także norm prawa materialnego. Ostatnie dotyczy w szczególności wskazanych przez oskarżonego propozycji co do „kary lub

środka karnego, orzeczenia przepadku lub środka kompensacyjnego”, o których mowa w art. 387 § 1 k.p.k. Wyrazem tego obowiązku jest w szczególności przewidziana w art. 387 § 3 k.p.k. możliwość uzależnienia uwzględnienia wniosku oskarżonego od dokonania w nim wskazanej przez siebie zmiany. Wskazanie to dotyczyć może proponowanej przez wnioskodawcę kary czy środka karnego. Jeśli propozycja składającego wniosek jest wprost niezgodna z obowiązującymi normami prawa materialnego to obowiązkiem sądu jest albo wniosek odrzucić, albo korzystając z trybu określonego w art. 387 § 3 k.p.k., umożliwić stronie dostosowanie wniosku. Uwzględnienie wniosku zawierającego wskazanie propozycji kary niezgodnej z obowiązującymi przepisami, w tym przypadku z art. 37a k.k. i art. 33 § 2 k.k. oraz jej wymierzenie w taki sposób, oznacza naruszenie przepisów art. 387 § 1-3 k.p.k. Oczywistym jest, że naruszenie wskazanych przepisów miało istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Najwyższy uznaje, że Sąd Rejonowy w N. wydając wyrok skazujący w sprawie R.M. zgodny z wnioskiem oskarżonego i wobec braku sprzeciwu obecnego na rozprawie prokuratora, w zakresie w jakim wymierzył mu karę wbrew przepisom art. 37a k.k. i art. 33 § 2 k.k., wykluczającym w tej sprawie kumulatywne wymierzenie kary ograniczenia wolności oraz kary grzywny, rażąco naruszył art. 387 § 3 k.p.k., co doprowadziło do wydania wyroku skazującego z rażącym naruszeniem art. 37a k.k. i art. 33 § 2 k.k.

Konsekwencją uchylecia wyroku, jest przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. Obowiązkiem Sądu orzekającego w sprawie będzie ponowne rozpoznanie wniosku oskarżonego, a Sąd skorzysta w pierwszej kolejności z możliwości przewidzianych w art. 387 § 3 k.p.k., celem dostosowania wniosku do treści obowiązujących przepisów w zakresie proponowanej kary.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.